

Yusokemiska izdaja
Spedizione in abbonamento postale — Postina placata
Leto XXII., št. 288
Upravništvo: Ljubljana, Pucinijska ulica 5.
Telefon št. 31-22, 31-23, 31-24
Inseratni oddelček: Ljubljana, Pucinijska ulica 5 — Telefon št. 31-22, 31-23
Podružnica: Novo mesto: Ljubljanska cesta 42
Računi: za Ljubljansko pokrajino pri poštno-čkovnem zavodu št. 17.749, za ostale kraje Italije: Servizi postali, Con. Post. No. 11-3118
IZDAJENEC: ZASTOPNISTVO za oglaševanje in Kt. Italije in inozemstva ima
Unione Pubblicità Italiana S. A. MILANO

Duri combattimenti in Cirenaica

Il nemico arrestato dalla valorosa resistenza dei nostri reparti motocorazzati — 13 velivoli nemici distrutti

Il Quartier Generale delle Forze Armate comunica in data di 15 dicembre 1942-XXI il seguente bollettino di guerra n. 934:

Duri combattimenti si sono ieri svolti nella Cirenaica occidentale. Nonostante la superiorità in uomini e mezzi il nemico veniva arrestato dalla valorosa resistenza di reparti moto-corazzati italiani e perdeva nei suoi ripetuti attacchi 22 carri armati.

Sulle coste libiche nostri cacciatori intercettavano un ricognitore britannico che, colpito, precipitava in mare, altri nove

apparecchi erano abbattuti dalla caccia germanica.

Nessun avvenimento di rilievo sul fronte tunisino ove l'aviazione tedesca distruggeva tre aeroplani.

A seguito di una violenta incursione aerea sono segnalate tra la popolazione di Tunisi e Susa oltre duecento morti e qualche centinaio di feriti.

Nella scorsa notte velivoli avversari hanno attaccato Napoli sganciando alcune decine di bombe. Finora non è stata accertata alcuna vittima fra la popolazione.

Hudi boji v Cirenajki

Sovražnik ustavljen po junaškem odporu naših oklopnih oddelkov — 13 sovražnih letal uničenih

Glavni stan Italijanskih Oboroženih sil je objavil dne 15. decembra naslednje 934. vojno poročilo:

Včeraj so se v zapadni Cirenajki vršili trdi boji. Navzile premoči na ljudeh in sredstvih je bil sovražnik zadržan po hrambrem odporu italijanskih motoriziranih in oklopnih oddelkov ter je pri svojih ponovnih napadih izgubil 22 tankov.

Nad libijsko obalo so se naši lovci izpustili v borbo z britanskim izvidniškim letalom, ki je bilo zadeto in je strmoglavilo v morje, medtem ko so nemški lovci sestrelili 9 nadaljnjih letal.

Nobenega emembe vrednega dogodka na tuniškem bojišču, kjer je nemško letalstvo uničilo tri sovražna letala.

Zaradi sovražnega letalskega napada so zabeležili med prebivalstvom v Tunisu in Susi nad 200 mrtvih in več sto ranjenih.

Preteklo noč so sovražna letala napadla Napoli od vrhla več desetih bomb. Dosele niso ugotovili nobenih izgub med civilnim prebivalstvom.

Prispevek policijskega zbora Italijanske Afrike za Demovino

Rim, 14. decembra. s. Policijski zbor za Italijansko Afriko, ki proslavlja

Angleži so od nekdanjih nasprotniki Italije

Rim, 14. dec. s. Revija »The Nineth Century« je objavil ob priliki 20-letnice članek o fašizmu, ki je prila popolnega angleškega nerazumevanja venkega obnavljanega pokreta v italijanskem življenju. V članku pa so pomembna priznanja o neštivilnih krivdah bivših zaveznikov Italije v vojni leta 1915-1918, po zmagi in preden je fašizem prišel na oblast. Revija priznava, da Anglija niti najmanj ni podpirala liberalne politične struje v Italiji v svrhu spolnove ita italijanskega edinstva. Angleži tedaj, ko je bil primeren trenutek, ni znala s svojim glasom in vzgledom otežiti tehnično italijanske politike s tem, da bi podpirala liberalne vlade v njih zahtevah narodnega značaja. Revija obznanjuje tudi, da so bila vsa Wil-

sonova približevanja Italiji »šepasta« in da so storila samo zlo. V Wilsonovem svetu, zatiraju revija, in pod zaščito demokracije idealizma ni bilo mesta za Italijo. Končno dodaja: »Ustanovitve velikega sistema medzavezniškega oskrbovanja Italije po premirju, ki je bilo sklenjeno na agitacijo ameriških in angleških trgovcev, uvedba izvozne takse v Angliji na premožnosti so bili nadaljnji primeri angleškega nerazumevanja.«

Angleška revija, ki je največje glasilo angleškega liberalizma, priznava, da položaj Anglije tudi glede demoliberalne Italije ni bil v stvarnosti drugačen kakor do fašistične Italije. Značilno za ta položaj je bilo nerazumevanje in sovraštvo.

nalnega tajnika španske mladinske fronte Virate odobreni sklepi, sprejeti 18. septembra t.l. na dunajskem kongresu evropske mladine. Po sestanku se je minister Arrese zadržal v prisrčnem razgovoru s predstavnik inozemskih odposlanstev in se z njimi porazgovoril o vprašanjih, nanašajočih se na delo komisije.

Znanstveno delo v Španiji

Madrid, 15. dec. s. Pod predsedstvom prosvetnega ministra se je sestel nacionalni svet znanstvenih proučevanj. Po prisegi novih svetnikov je madridski škof izrekel ministru zahvalo madridske škofije za zaščito, ki jo nudi režim teoloških študijem. Nato so direktorji zavodov poročali o delu sveta v preteklem letu.

Silne izgube švedske trgovinske mornarice

Stockholm, 17. dec. s. Ravnatelj švedskih ladjedelnic Högborg je podal v Stockholmu zelo pesimistično izjavo glede stanja švedske trgovinske mornarice. Naglasil je med drugim, da je švedska izgubila okrog 200 ladij s skupno 800.000 tonami. Trgovska mornarica na švedskem je bila ob pričetku vojne ena najmočnejših v Evropi, sedaj pa se je položaj izredno poslabšal, tembolj ker je 60 procentov ladjev, ki je še ostalo, sestavljeno iz samih starih enot, izdelanih pred 20 do 50 leti. Vse te ladje bi bilo treba modernizirati, toda ladjedelnice obratujejo zelo počasi.

Högborg je zaključil, da glavna skrb za švedsko trgovsko mornarico ne izvira od tuda, ker ima velike izgube, temveč predvsem od tuda, ker ne more graditi nove tožaje.

Odpor afriških domačinov proti ameriškim četam

Tanger, 14. dec. s. Sistem rekviriranja po severnoameriških četah je vzbudil veliko vznemirjenje in nezadovoljstvo med prebivalstvom v Maroku in Alžiru. Maroški sultan je nedavno pri zasedbenih oblastih tolmačil to nezadovoljstvo.

Nadaljinje hude sovjetske izgube

Italijanske čete ob Donu so krvavo odbile močan sovražni napad
Vse sovjetske akcije brezuspešne

Iz Hitlerjevega glavnega stana, 15. dec. Vrhovno poveljništvo nemške vojske je objavilo danes naslednje poročilo:

Čete neke nemške lovke divizije so vrgle napadajočega sovražnika severovzhodno od Tuapseja v protinapadu na izhodiščne postojanke in mu povzročile težke izgube.

Severno od Tereka so se ob žilavi obrambi nemških čet ponesrečili napadi sovražnih pehotnih in konjeniških oddelkov, ki so bili podprti od oklopnih sil.

V ozemlju Velge in Dona so pehotni in oklopni oddelki v trdovratnih bojih razbili sovražne oklopne napade. Sovražnik je utrpel velike izgube, uničenih je bilo 67 oklopnih vozil.

Ob Donu so italijanske čete krvavo odbile močan sovražni napad.

V srednjem odseku so se, kakor doslej, ponesrečili vsi sovražni poskusi prodora. Sovjetski napadi so se razbili v koncentričnem ognju pred postojankami nemških čet, v kolikor ne že v pripravljenih postojankah.

Južnovzhodno od Toropca so obkoljene sovražne sile včeraj s protinapadi zman poskušale predrti iz obroča, kateri je bil še nadalje zožen. Lastni napadi zapadno od Toropca pa so privedli do prodora skozi močno minirane in z žičnimi ovirami zavarovane sovražne postojanke. Skupno je bilo v srednjem odseku vzhodne fronte uničenih 48 sovražnih oklopnih

vozil in sovjetskih transportnih vozov z letalskimi napadi.

Kandalakša in drugi kraji ob murmanski železnici so bili podnevi in ponoči od bojnih letal z dobrim učinkom napadeni.

V zapadni Cirenajki so se razvijali v teklu večerajšnjega dne močni boji s številno nadmočnimi britanskimi silami. Pri uspešni obrambi je bilo uničenih 22 sovražnih oklopnih vozil in sestreljenih 10 letal. Nemška bojna letala so dosegla bombne zadetke na razpostavljenih letalih na več letališčih v Cirenajki.

Nemška letala so bombardirala sovražne stroje nad Rokromesom.

Nemška lovka letala so včeraj v Tunisu brez lastne izgube sestrelila tri sovražna letala. V več valovih izvedeni pončni napadi proti Boni so povzročili v pristanišču znatno škodo.

V vzhodnem Sredozemlju je bila z oenami napadena sovražna podmornica in močno poškodovana.

Nemške podmornice so pri Oranu potopile 6000-tonsko sovražno transportno ladjo in poškodovale s torpedi ameriški rušilec.

V borbi proti Veliki Britaniji so bojna letala preteklo noč napadla pristanišče Havvop in v nelo industrijsko napravo v vzhodni Angliji z rušilnimi in zažigalnimi bombami. Zlasti v dokih je bila povzročena velika škoda.

50.000 sovjetskih vojakov obkoljenih pri Toropcu

Sovjetski poskusi za prodor obroča ostajajo vsi brez uspeha — Italijanske čete ob Donu zavzele važne sovražne položaje

Berlin, 14. dec. Zalogira sovjetskih divizij, obkoljenih v odseku pri Toropcu, še ni zaključena. Vendar se zdaj že ve z izvestno gotovostjo, da gre za 8 ali 10 divizij, ki so zašle v izredno težak položaj. Ker imajo sovjetske divizije v tem odseku sedaj povprečno po 5 do 6 tisoč mož, gre tedaj za najmanj 50.000 mož, ki so že teden dni od rezani od svoje glavne ter zapisani gotovemu uničenju. Razbijanje te »vrec« se nadaljuje neizprosnu kljub temu, da sovravno poveljstvo poskuša vse mogoče, da bi odprlo izhod obkoljenim množicam. Ti napori so se pojačali zlasti zadnjih 48 ur, ko je sovražnik dobil pomoč, ki jo je takoj vrgel v bitko. O tej bitki se doznavajo da je ostala brez uspeha. Nemci imajo dovolj čet, da trdno vzdržujejo obkolitev in da obrezujejo vse napade, ki skušajo kjerkoli razbiti železni obkolitveni obroč.

Uničevanje sovjetskih oklopnih voz se med tem nadaljuje na vsem odseku, kakor tudi na vsej ostali fronti. Vzdolž fronte med Kalininom in Ilmenskim jezerom zbira sovražnik brez prestanka nove čete in novo topništvo. To daje slutiti nove poskuse v velikem slogu za prodor nemških čet. Toda nemški vojski krogi zro z največjim mirom na te boljševoške poskuse. Splošno mnenje je, da se je nemški obrambni sistem, zgrajen v teku nekoliko mesecev na srednjem odseku, obnesel in izkazal tako, da vsi poskusi sovražnika ne bodo mogli zadržati strahovitega procesa popolnega uničenja vojske sile Sovjetske zveze, marveč da ga bodo le še pospešili.

V sektorju Volga—Don se polagoma ustaljuje ona sprememba položaja, ki so jo vojski krogi predvidevali od samega začetka T-mčenške akcije. Dočim na fronti, kjer je znamenita nemška osrednja pozicijska polagoma pojemajo silo iti sovjetski napadi, nadaljujejo nemške in zavezniške čete na jugozapadu Stalingrada z oklopnimi formacijami svoje napade ter so pri tem izrgale sovražniku kos ozemlja, ki ga je slednji osvojil takoj v začetku za ceno strahovitih žrtv.

Veliki uspehi junaških italijanskih oddelkov

Boj na severu na fronti ob Donu so junaške čete Armira še enkrat p-kazale svoj bojevitost duh in vrhlo poveljstva. V bojih, ki so trajali vsa prošla nedelja, so italijanski oddelki odbili napad močnih pehotnih in konjeniških sil s-vražnika. Nato so sami prešli v napad ter so se polastili važnih položajev in številnih baterij ter nabrali na tisoče ujetnikov.

Na neki drugi točki so madžarski napadali oddelki prodrli preko zamrznjenega Dona globoko v sovjetske čete. Pri tem so Madžari uničili 16 utrb in zajeli mnogo topov.

Za pomoč kopnim akcijam so bile vržene v borbo v južnem delu nemške, italijanske, rumunske in madžarske letalske sile. Njihove eskadre so bombardirale in obstreljevale s strojnimi sovražne čete ter zlasti obšipale z usinkovitim ognjem zbirališča oklopnih voz ter napadalnih kolon na pohodu. Italijanski lovci so zlasti m eno v opetovanih spopadih razbili ter uničili kakih 40 sovražnih letal.

Brezuspešni sovjetski reševalni poskusi

Berlin, 15. dec. s. Na odseku pri Toropcu, kjer je obkoljena močna sovražna napadna skupina, so rdeči ponovno prešli v protinapad, ne da bi se jim posrečilo prebiti obroča, ki se je v zadnjih 24 urah celo zožil. Sovjetski napad pa, kakor ugotovlja nemško vrhovno poveljstvo, ni napredoval. Rusko poveljstvo je moralo na tem odseku žrtvovati več bataljonov pehote in oklopnih oddelkov, ne da bi doseglo kak konkreten rezultat. V teku zadnjih dveh noči so rdeči poskušali dobaviti obkoljenim

sovjetskim četam hrano in druge potrebščine po letalski poti. Nemški nočni lovci in nemško protiletalsko topništvo pa so preprečili te sovražne poskuse in niso niti za trenutek dali sovražniku miru.

Tudi južno od Rzeva, kakor danes ugotavljajo v tukajšnjih pooblaščenih krogih, so se obrambni boji nadaljevali v zadnjih 24 urah z vso silovitostjo. Boljševski so znova vrgli v te boje močne pehotne enice, oklopne oddelke in konjeniške eskadronce. Toda vsi napadi so se izjalovili ob osredotočenem ognju nemškega topništva, ki je iztvalo pravi pokol sovražnika.

Zmagovit protinapad pri Stalingradu

Berlin, 15. dec. s. Južnozpadno od Stalingra la so nemške oklopne enice, kakor obvešča nemško vrhovno poveljstvo, začele v nedeljo silovit protinapad in se jim je pri tem posrečilo prebiti se skozi glavne sovjetske postojanke, ki so bile močno zavarovane s sistemom trdnjav. Nad 20 sovjetskih tankov je ostalo na terenu, obenem z velikimi količinami vojnega gradiva. Nemško letalsko orojje je uspešno podprlo te prebojne operacije napadalnih tankov in zadelo predvsem topniške postojanke in obrambna središča sovražnika. Tako je bilo uničenih večje število trdnjav in še več nadaljnjih tankov izločenih iz borbe. Razen tega so bila zadeta in pograna v zrak skladišča.

Kako je bil razbit sovražni konvoj ob vzhodni obali Anglije

Nemški brzi čolni so potopili šest ladij

Berlin, 14. dec. s. Mednarodna obveščevalna agencija doznavajo iz vojaških krogov glede važnega uspeha nekaterih nemških stražnih ladij pri Lowestoftu ob vzhodni obali Anglije naslednje podrobnosti:

Navzile izredno močni zaščiti z rušilci in drugimi ladjami so nemške stražne ladje potopile 5 tovornih parnikov z dragocenimi vojnimi potrebščinami. Skupna tonaža teh parnikov je bila 15.000 ton. Stražne ladje so nadalje torpedirale eno 3000 tonsko petrolejsko ladjo, ki je vsa zgorela. Nemške stražne ladje so se vrgle na sovražni konvoj v prvih jutranjih urah 11. decembra, pri Lowestoftu na vzhodni obali Anglije. Skupine stražnih ladij, ki so napadle glavo in rep angleškega konvoja, so prodrele med rušilce in druge zaščitne ladje. Druga skupina pod poveljstvom kapitana Bädgeja, je napadla sredino konvoja pričenjajoč s potopitvijo 4000-tonskega parnika, ki je bil zadet z dvema torpedoma ter se je razklal ob stražni eksploziji in se naglo potopil. V istem trenutku sta bila dva nadaljnja parnika po 2.500 ton potopljena. Ta dva parnika sta se naglo potopila po silovitih detonacijah, med tem ko so angleške zaščitne ladje odbijale nemške stražne ladje, ki so napadale glavo in rep konvoja. Skupina kapitana Bädgeja je potem napadla vnovič sredino konvoja ter potopila dva nadaljnja 3000-tonska parnika. Med tem hudim napadom se je posebno izkazala stražna ladja pod poveljstvom poročnika Karzenella, ki je sama potopila tri parnike.

Po teh novih uspehih, so se angleške zaščitne sile osredotočile na Bädgejevo skupino, katero so zasledovali trije rušilci in nanjo brez prestanka silovito streljali vendar ni bila nobena od stražnih ladij zadeta. Vse so se z vsa naglico oddaljile Od stražnih ladij, ki so napadle glavo in rep konvoja, sta bili samo dve lahko zadeti od granat, ki pa niso povzročile večje škode. Potem, ko so prekinile stik s sovražnikom, so se stražne ladje naglo usmerile proti jugu od Lowestofta. Neka 3000-ton-

dišča streliva in goriva. Letala so hudo obstreljevala tudi avtomobilske kolone v oskrbovalni službi prve vojne črte, ki jih je doletela enaka usoda, kakor sovjetska skladišča.

Kakor se doznavajo danes jutraj so bili v kolonu Dona odbiti vsi napadi rdečih z velikimi izgubami za sovražnika. Italijanske čete, ki operirajo na tem odseku so bistveno in celo odločno pripomogle k zmagovitemu uspehu teh obrambnih akcij, ki so povzročile sovražniku zelo hude izgube na ljudeh in gradivu. Rdeči so na tem odseku izgubili med drugim 52 trdnjav in zaklonišč, ki so se jih nato polastile čete Osi.

Boji na Kavkazu

Berlin, 14. dec. V Kalmiški stepi so včeraj nemške motorizirane enote iznenada napadle neki utrjeni sovjetski pas, ga naglo osvojile ter prodrele globoko v sovražno obrambo. Pri tem so popolnoma uničile posadko, od katere se je rešilo le kakih 150 mož, ki so se predali.

Na severovzhodu od Tuapseja so Rusi pred nekoliko dnevi zman napadali potok, ki jih drže württemberski grenadirji tor so takisto brezuspešno naskočili odsek neke nemške planinske divizije. Po hudi topniški pripravi sta dva bataljona prešla v napad. Jutrnja meglja je zakrila njihovo približevanje, tako da so boljševoški prišli že čisto blizu nemških črt brez vsake zapreke. Sele v trenutku napada so Nemci opazili sovražnika. V dragih in tokavah gorskega masiva se je razvil strahovit boj moča proti moču. Do večera se je bitka nadaljevala z menjajočo se srečo. Napolned je bil sovražnik vržen nazaj.

V odseku Tereka so so takisto razvijale hude borbe. Rusi se tu skušajo oprostiti nemškega pritiska na prelaze preko Kavkaza. Nemci hočejo skrajšati svojo fronto zlasti v Terekovem kolenu.

Upori v sovjetski vojski

Berlin, 14. dec. Zadnja poročila kažejo, da se na vsej vzhodni fronti vrše večji ali manjši boji. Tudi v onih področjih, kjer vremenske prilike niso ugodne, se opaža oživljenje bojov. Pri tem so vedno bolj vidni znaki postopnega izčrpanja in potmanjajoče borbenosti rdečih čet. V tej zvezi najavljajo kot zelo pomemben dokaz tajno listino, ki jo so Nemci dobili v roke in ki ima št. 159 in datum 6. novembra. V tem dokumentu je govor o uporu 43. boljševoške armije, ki je pod poveljstvom generalnega poročnika Golubova. Njegove čete so se uprle zaradi silno slabe opreme in zaradi izredno zanikrne preskrbe. Ta upor ni posamezen primer v sovjetski vojski. Tudi na odseku Kalinina ter na odseku ob Volgi so ugotovili štiri ali pet takih primerov iz čisto enakih razlogov. To vse dokazuje, kako silno so Rusi prizadeti zaradi izgube najbogatejših področij, ki so se jih polastili Nemci v prvem in drugem letu vojne.

Nemško priznanje španskim legionarjem

Berlin, 14. dec. s. Ves tisk z velikim podudarkom objavlja vest, da je Hitler odlikoval s hrastovim listom za vojaško hrabrost poveljnika španske divizije generala Munoza Grandeja.

Angleške sindikalne organizacije kritizirajo vojaško vodstvo

Stockholm, 14. dec. s. Angleške sindikalne organizacije, ki so imele konferenco v Londonu, so izglasovale dnevni red, v katerem izražajo priznanje angleških sindikalnih organov zaradi sporazuma med zavezniškim poveljstvom in Darlanom v Severni Afriki, v nadaljnjem pa obsojajo pomanjkanje tesnih stikov med raznimi zavezniškimi poveljniki v vseh odsekih vojne. Zaradi pomanjkanja teh stikov često nastaja zmeda v strategiji zaveznikov. Da bi se preprečili nesporazumi, predlagajo angleške sindikalne organizacije, naj zavezniške države pošljejo svoje zastopnike z nalogo, da sledijo okupacijskim armadam kot zvezni oficirji. Ti zastopniki naj se zberejo med voditelji narodnih sindikalnih organizacij.

Japonski uspehi na Kitajskem

Hankov, 14. dec. s. Poveljništvo japonskega ekspedicijskega zbora v srednji Kitajski javlja v današnjem poročilu, da so bili izvedeni izredno siloviti napadi na čete čungkinške kitajske vlade v okolici Hankova. Napadi so demoralizirali sovražne čete. Od septembra do novembra so Japonci ujeli 1.800 sovražnikov in jih ubili nad 5.000. Zajeli so 9 topov, številne lahke in težke strojnice, puške in veliko količino streliva.

Sin ministra Tanija umrl

Tokio, 14. dec. s. V Tokiu je včeraj umrl 17-letni sin japonskega zunanega ministra Tanija.

KULTURNI PREGLED

Ponovitev
simfoničnega koncerta

Ponedeljkova ponovitev simfoničnega koncerta v Unionu je dobila popolnoma novo obliko. Dejstvo, da sta bila dva koncerta s istim programom in v največji ljubljanski koncertni dvorani do malega razprodana (prvi koncert popolnoma), je vredno posebnega poudarka v kulturni kroniki našega mesta. Zanimel rednih simfoničnih koncertov, ki imajo pri nas še največ publiko, je sedla na rodovitna tla. Nekoč bi bilo treba za njih pripraviti skrbne organizacije in velikega propagandnega bobna; danes se zdi, da se razvija zadeva kar sama po sebi in postaja v našem mestu popularna. Če pomislimo, da je na pragu nadaljnji koncert, pomeni to v enem mesecu tri simfonične koncerte, kar je v ljubljanskem glasbenem življenju vprav izreden pojav.

O programu, ki ga je izvajal orkester pod taktirko vnetega izpodbojnika naših glasbenih prizadevanj, dirigenta D. M. Sijanca, je že izrekla svoje priznanje strokovna kritika. Tudi na ponovitvi je bila resna posamezna točka sprejeta z navdušenim priznanjem. Prav posebno je občinstvo vzdravilo nastop pianista, prerekorja našene akademije prof. Antona Trosta, ki je kot solist v Griegovem »Koncertu za davir in orkester op. 16« vzbujal občudovanje s svojim natančnim in umetniško popolnim igranjem. Po tej točki, ki je v celoti jedro koncertnega programa, je bil prof. Trost nagraden z dolgotrajnim plaskanjem in s cvetjem. Po izvajanju Lajovevega »Andante« je občinstvo aplaudiralo tudi v dvorani prisotnemu skladatelju. Dvočrtna simfonična pesnitev »Divja zena« in njegova »Dva slovanska plesa« so po ognjevitosti barvitosti Rossiniju, resnobno monumentalnem Griegu in razgibanem Lisztu s kar največjim učinkom zaključili dobro izbrani koncertni spored. Dirigent D. M. Sijanc je požel zaslužen priznanje. Umetel je z nevelikimi sredstvi zbral in umetniško uskladi simfonični orkester, ki je zmogel uspešno izvršiti tudi zahtevne koncertne naloge. V četrti zimi vojne obdobja kaže Ljubljana sorazmerno živahno glasbeno življenje.

Naše revialno slovstvo

Nov zvezek »Doma in sveta«

S pravkar izšlo 7.—10. številko je bil zaključen 54. letnik literarne revije »Doma in sveta«, ki zastopa častno tradicijo slovenskih slovstvenih obzorij. Časopis izhaja v redakciji pesnika in kritika dr. Tineta Debeljaka. Za novi (55.) letnik napoveduje »Doma in sveta« značilno spremembo: izšel bo v neznatno manjšem obsegu, toda samo dvakrat na leto v obliki zaključnega zbornika z bogatimi umetniškimi prilagami.

Sklepni zvezek tekočega letnika prinaša na uvodnem mestu Françoisa Villona na besedno pesem z marjanskim motivom v prepletnosti dr. Ante Debeljaka, ki je pravkar dovršil celoten prevod znamenitih pesmi tega srečljivega pesnika, v katerem se je pobožnost družila z najhujšim naturalizmom. Ko bo kdaj izšel Anton Debeljaka celotni Villon — in vsak založnik, ki bi hotel biti hvaležen za ta slovstveni podvig! — bo to dogodek v slovenski prevajalni literaturi. — Stanko Kocipec, pisec romana »Goričane«, nadarjen epik svenjgorskih vinogradov in kmetov, je v »Goričane« tako lepo orisanega domačega kralja »proza« »Starca«. Tej sočni povesti je treba, kot priduži »Vinčarjevo selitev« iz »Sreča Jožeta Krivca«; slednji opisuje življenje in človeške usode na sosednem hribovju, torej soroden ambient, ki dopušča primerjavo tudi glede na privodno moč obeh mladih pisateljev. — Pesnik Stanko Majcen se po daljšem času zopet oglašja in sicer s fino izoblikovanimi podobami iz svetlega pisma nove zaveze »Zemlja«. Ta pripovedni triptihon napoveduje po vsej verjetnosti nadaljnje primere nove Majcenove proze, ki opravičuje vse zanimanje in pozornost.

Poleg Villona zastopajo v tem zvezku vezano besedo nekateri domači pesniki, tako France Balantič (Zalostinka, Postopceva smrt), Ivan Čampa (Spominčica), Stanko Bračnik (Deklica s slačole dom, Mridva, Zadnjikrat, Stanci), Stana Vinšek (Ti in jaz) in Marijan Zalaznik, medtem ko je A. Komar prevedel odlomek iz Villona. Kakor je videti, se oglašajo večidel nova imena; pri tem opazimo, da sedanji pesniški naraščaj vstopa v literaturo z večjimi formalnimi kvaliteta, kakor so jih kazali nekot pesniški začetniki. — Končuje se v tem zvezku Janka Modra prevod Calderonove igre »Veliki oder sveta«, prispevek, ki ni zanimiv samo kot podkus obnoviti zanimanje za dramatično španskega baroka, marveč tudi po pesniških odlikah prevoda.

Morda najzanimivejši sestavek v tem zvezku je slavistični prispevek dr. Tineta Debeljaka »Pesniški Krim«. Na primerih Puškinovega »Bahčisarajskega vodomet« in dveh Mickeljevcevih sonetov kaže pisec, kako je dva velika pesnika inspiriral pogled na isti zgodovinski ostanek in njegovo okolje. Tine Debeljak je prevedel med drugim tudi Puškinovo Hvalnico Krimu in dogal v odtokne pokoj. Ivana Hribarja prevod »Bahčisarajskega vodomet«a. O tem pa kaj več v zvezi s ponatisom članka in prevoda, ki se nam obeta za božične dni v lepo opremljeni knjižnici. — Nadaljuje se razprava dr. Stanka Mikulca »Slogovni razvoj umetnosti Franca Ilovskega (1700—1764)«, opremljena z ilustracijami na posebnih prilogah. — Profesor za italijansko literaturo na naši univerzi dr. Bartolomeo Calvi je prispeval besedilo svojega nastopnega predavanja, ki ga je imel v slovenski 11. decembra l. l. V njem se bavi, kakor je za načelni uvod v italijansko slovstvo kar umljivo, z Dantem in sicer s konstitutivnimi elementi njegovega umetniškega sveta. Dr. Ivan Grafenauer priobčuje »Nove doneske k zgodovini narodne balade o Lepi Vidi« (gradio, ki bo v kratkem objavljeno v obsežni znanstveni razpravi naše Akademije). V rubriki književnost ocenjuje Stanko Jančič Kocipec »Goričane«, T. Glavan nove knjige J. Likovica, M. Talešiča in J. Lovrenčiča. Obširno oceno slovenskega prevoda Bulakovega »Ognjišča« je spisal C. Beličič, ki tudi simpatično poroča o knjigi prof. U. Urbanja »Piccolo mondo sloveno« — Mali slovenski svet.

• Za zmago orožja je bila te dni v Tristu v cerkvi sv. Antona maša, katero je daroval nadškof Bartolomej. Službe božje sta se udeležila tudi Prefekt in Zvezni tajnik. Nadškof je zaključil mašo s pozivom na delo za Boga, domovino in družino. Popolne istega dne je visoki cerkveni dostojanstvenik obiskal sedež Oboroženih sil v prostorih Rdečega križa, kjer je bil sprejet od predstavnikov vojaških in civilnih oblasti.

• St. letnica smrti Domenica Rosettija. V Tristu so obhajali stoto obletnico smrti znanega domoljuba Domenica Rosettija. V Verdijevem gledališču je bila spominska proslava, na kateri je govoril akademik Arturo Farinelli. Po svečanosti je bilo polno na Rosettijev spomenik več vencev.

• Podpredsednik nemškega državnega zbora je umrl. V Berlinu je umrl 65letni dr. Georg v. Strauss, državni svetnik in podpredsednik državnega zbora v Berlinu. Načeloval je uradu za razdeljevanje petroleja.

• Smrt nemškega smučarja. Nemški smučarski sport je izgubil zopet enega izmed svojih »asov«. Padel je Mathias Würdte, znan z zimskih smučarskih tekem v Garmisch Partenkirchenu, najboljši nemški smučar na daljavo 50 km. Pokojnik je dosegel več mednarodnih prvenstev celo pri tekmah v Zedinjenih državah.

• Bokser Baumgärtel padel na vzhodnem bojišču. V zadnjih bojih na vzhodnem bojišču je padel Adolf Baumgarten, 27-letnik, eden izmed najmlajših nemških amaterskih boksarjev. Spadal je med najbolj aktivne boksarje mlade Nemčije.

• Smrt jezuitskega generala. V Rimu je umrl znan jezuitski general, pater Vladimir Ledochowski. Do zadnjega je bil pri zavesti, nekaj ur pred smrtjo je bil pri vidu in dar govora. Pri smrti je podelil kardinal Maglione umirajočemu še papežev blagoslov. Pokojni jezuitski general je bil poljskega pokolenja, oče je bil grof, mati pa je bila Švicarka.

• Najstarejši Zepelinov sodružnik nadkarm Ludvik Marx je umrl v Friedrichshafnu, star 64 let. Marx je stal Zepelinu ob strani še v času, ko je nemški grof gradil prvo svojo »zračno cigaro«. Med svetovno vojno je bil ves čas v službi Zepelinovega podjetja.

• Jubilej čestne milice. Fašistična cestna milica v Italiji je te dni praznovala 14. obletnico obstoja. Vrhovni poveljnik milice, general Leonardi, je ob tej priliki izdal posebno dnevno povelje, v katerem podčrta, da službe te ustanove pod fašističnim režimom.

• Nova naselbina. Minister za kmetištvo Pareschi je te dni na visoki ravni Apulije položil temeljni kamen za novo mestno naselje, ki bo dobilo ime Sagezia. Jedro naselbine bodo utemeljili bojevniki.

• Delo italijansko-nemškega Kulturbunda v Tristu. V prostorih italijansko-nemškega Kulturbunda v Tristu je govoril profesor Philipp Andreas o temi »Italija in začetek moderne diplomacije«. V drugi polovici decembra bo v tem krožku predaval profesor Guido Manacorda, avtor nedavno izšle knjige o bliževizmu. To knjigo je sam Duce označil za doslej najbolj izčrpano delo o tem predmetu.

• Nova kmetijska šola v Canalu. V Isonciji pri Canalu je bila minuli ponedeljek odprta nova kmetijska šola. Proslave so se udeležili poleg številnih nadzornikov »vaterlaj kmetijskih šol Zamboni, podpoveljnik GIIA in predstavniki političnega tajništva fašistične skupine.

• Novi vozni red v večji od ponedeljka na današnji torek je v veljavi na vseh železniških progah Ljubljanske pokrajine nov vozni red. Zaradi tega je potnikom na razpolago strokovno sestavljeni »v« vozni red »Ekspress«, ki ga dobijo v vseh večjih trafikah in knjižarnah za ceno ene lire.

• Nesreča na lovu. 25letnemu Evgeniju Martinielliju iz Colerna pri Comu se je primerila v začetku decembra lovska nesreča. Ko je sprožil puško, da bi ustrelil zajca, je naboj eksplodiral in ranil Martiniellija na levici, s katere mu je odrgal več prstov.

• Smrtina nesreča 14letnega dečka. J. Bagni di Lucca je postal 14letni deček J. cob Sedi žrtve nenadne nesreče. Na vozičku, katerega je potiskal pred seboj s pomočjo hčičke in na katerem so bila naložena dva, ki jih je bila njegova mati: nabrana v okoliškem gozdu, je zavozil na poti domov v reko Lino, kjer je utonil. Našli so ga mrtvega čez nekaj dni.

• Tragičen konec železničarja. 50letni železničar Angelo Gigozzi je plačal preveliki pogum z lastno življenjem. Pred dnevi je hotel pomagati neki materi, ki je stopala z vlaka na postaji v Gorenzanu. Mati je imela dva otročka. V trenutku,

Naš jezik

Jezikovna paša III

11.) Tuberkel, tuberkula — tuberkulum, tuberkuluma — bacil tuberkuloze. Pri rabi mednarodnih zdravstvenih oznak je pri nas še silna neenotnost, nerazodnost in zmedenost. »Posušene tuberkule ohranijo nalezljivo sposobnost.« Tako berem zadnjič enkrat neke; mišljeni so seveda bacili tuberkuloze.

Tuberkula, tuberkule ni nič, take tvorbe mednarodno besede ne przna Tuberkel, tuberkula je to, čemur Nemec pravi »das tuberkulose Knötchen«, po slovensko bi temu rekli »jetična ali tuberkulozna bunčica«, to je prozasta tvorba v tkivu, ki jo povzroča bacil tuberkuloze Tuberkulum, tuberkuluma pa je grša na kosti: tuberkulum costae — reburna kostna grša. Prvo in zadnjo oznako ima Klinični besednjak obnačeno. Kdaj neki se bodo naši nestrokovni pisci potrudili in pitali strokovne oznake po strokovnih navodilih? Pred dvema, tremi leti je nekdo od terminus, terminusa — strokovni izraz, ki ga imata Brez-

Kronika

ko je Gigozzi prečkal železniški tir, da bi se vrnil na vlak, s katerega je spravil mater in otroke, je pridrvel z nasprotni strani drugi vlak in ga povozil. Pokojnik je zapustil ženo in tri otroke.

• Prehranbene razmere v Zedinjenih državah so se po izjavi ameriškega ministra za kmetijstvo Wickarda znatno poslabšale, zaradi česar je minister odredil štednjo z vsemi živili sedaj in v bodoče.

IZ LJUBLJANE

u— Jug zmaguje. Odkar se je preteklo soboto vreme po mrazu ublažilo, je začel jug zmagovati na vsej črti. Medtem ko smo imeli v ponedeljek zvečer še 0.2 mraza, se je čez dan ogrelo ozračje na 8.8°C. Noč od ponedeljka na torek je bila nenavadno topla in je začelo pršiti. V torek zjutraj smo imeli 8.7°C. Tako visoke jutranje temperature nismo zabeležili že od 1. novembra dalje, ko je bilo 8.1 stopinja Celzija. Vsekakor smo v tem razdobju imeli precejšnje število mrzlih juter. Pretekli mesec je bilo najbolj hladno jutro 27. novembra, ko smo zabeležili —7.2°C. V decembru pa je bilo najbolj mrzlo 3. t. m. zjutraj, ko je padlo živo srebro na —6°C. V večeršnjem mlačnem jutru je nekaj časa pršilo, nato pa se je uneslo in je celo sonce posijalo izmed kopastih oblakov.

u— Nov grob. Dotrpel je uslužbenec SK Ilirije g. Alojzij Sattler. Za njim žalujejo žena, hčerka in drugo sorodstvo. K večnemu počitku bodo blagega pokojnika spremili v sredo ob pol 15. iz kapele sv. Krištofa na Zalah na pokopališču k sv. Križu. Naj v miru počiva! Svojem izrekamo naše iskreno sožalje!

u— Svojem internancem in vojnih ujetnikov. Mestni urad za popis vojnih ujetnikov in internancem v kresiji, soba št. 44, vhod z Lingarjeve ulice 1, prosi svoje prijavitelj internancem in vojnih ujetnikov, ki so se prijavili za podporo pri mestnem socialno-političnem uradu, naj takoj sporoče povratek internanca iz internacije ali vojnega ujetnika iz ujetništva, prav tako pa tudi vse druge morebitne spremembe.

u— Druga javna produkcija Glasbene akademije, ki bo danes ob 18. v mali filharmonični dvorani, ima na sporedu skladbo za violino, bariton, klavir, klarinet in sopran. Sporedi se prodajajo v Matični knjižarni in pri večerni blagajni.

u— IV. simfonični koncert letošnje sezone se bo vršil v ponedeljek dne 21. t. m. ob 18. uri v veliki unijski dvorani. Koncert bo dirigiral violinist Karlo Rupel in kot solistka violinistka bo sodelovala ga. Francka Ornik-Rojčeva. Simfonični kon-

GLEDALIŠČE

DRAMA

Sreda, 16. decembra: ob 16.30: Gradbenik Solnes. Red A. Četrtek, 17. decembra: ob 16.30: Oče. Premiera Red premierski. Petek, 18. decembra: ob 15: Večno mlada Saloma. Izven. Zelo znižane cene od 10 lir navzdol.

H. Ibsen: »Gradbenik Solnes«. Drama v treh dejanjih. Osebe: Solnes-Levar, Alina, njegova žena—Marija Vera, dr. Herdal—Raztresen, Knut Brovik—J. Kovič, Ragnar Brovik, njegov sin—Verdonik, Kaja Fosiljeva—S. Miličeva, Hilda Wanglieva—Boltar-Ukmarjeva. Režiser: Marija Vera, scenarist: inž. B. Stupica.

OPERA

Sreda 16. decembra: ob 16: Thaïs. Red Sreda Četrtek, 17. decembra: ob 16: Gasparone. Opereta. Red Četrtek. Petek, 18. decembra: ob 17: Vokalni in instrumentalni koncert v korist Udruženja gledaliških igralcev.

J. Massenet: »Thaïs«. Opera v sedmih slikah. Osebe: Atanael—Primožič, Niclas—Sladojčev, Palemon—Dolničar, suženj—Gregorin, Thaïs—Heybalova, Krobila—Mijenkova, Mirtala—Pošnjarjeva, Albina—Spanova, Dirigent: N. Stritof, režiser: C. Debevec, zborovodja: R. Simoniti, koreograf: inž. P. Golovin. Solo pešjeje: Bravničarjeva, Japljeva, Remškarjeva, Kürbos, Pogačar in baletni zbor. Načrti za sceno: A. Gerlovec; realizacija scene pod vodstvom inž. E. Franza in mojstra V. Skruznega, načrti za kostume: J. Vilfanova, izdelava pod vodstvom J. Staničeve in F. Remškarjeve.

POSESTNIKI HIŠ

ROČNE HIŠNE BRIZGALNE izdelane po predpisih gasilskega urada si lahko nabavite pri RUPENA LUTZ LJUBLJANA—ŠIŠKA nasproti stare cerkve

Sistemazione delle bombe a bordo di un nostro bombardiere in partenza per una azione di guerra — Nameščanje bomb na krov italijanskega bombnika, ki odhaja na vojno akcijo

cert bo imel naslednji spored: 1. Trije staroklasni plesi za godalni orkester; 2. Ostere: Religioso za godalni orkester; 3. Bach: Koncert za violino-solo in godalni orkester. Solistka ga. Francka Ornik-Rojčeva; 4. Beethoven: Sedma simfonija. Vstopnice so že v predprodaji v knjižarni Glasbene matice po običajnih koncertnih cenah. To bo zadnji simfonični koncert v tekočem letu. V simfonični koncert bo sredi meseca januarja 1943.

u— Opozorjamo na vokalni in instrumentalni koncert v korist Udruženja gledaliških igralcev, ki bo v petek ob 17. v Operi, pod muzikalnim vodstvom dirigenta D. Zebre, s sodelovanjem sopranistke Ksenije Vidaličeve in altistke Elze Karlovčeve, ter tenorja Gordija Sembri in baritona Guiseppa Taddei. Spored je zelo bogat in obsega orkestralne točke, arije in dvospelve iz najbolj znanih oper.

u— Večer slovenskih klavirskih skladb za mladino, ki se bo vršil v mali filharmonični dvorani v petek, dne 18. t. m. ob 18., bo imel na sporedu skladbe naslednjih naših skladateljev: Škerjanca, Santia, Pavčiča, Mirka, Sancinove, Šivica, Osterca, Pahorja in Tomca. Izmed avtorjev bosta skladatelja L. M. Škerjanc in Mirca Sancinova sama izvajala svoje lastne skladbe, dočim bo igrala pianistka Silva Hraščeva, S. Santlova, Pavčičeva in Mirkova dela Pianistka Blizkova pa dela skladateljev Šivica, Osterca, Pahorja in Tomca. Sklepno točko Tomčeve Variacije bosta izvajali štiričrtni pianisti Blizjak Marta in Hraščev Silva. Na zanimiv klavirski večer že danes opozarjamo. Vsa dela, ki se bodo izvajala, so izšla v tisku in so najprimernejše darilo slovenski mladini za letošnji božič. Natančni spored se bo dobil ob jutri danje v knjižarni Glasbene matice in spored je obenem vstopnica na večer v mali filharmonični dvorani.

u— Za vdovo z osemimi otroki je daroval neimenovani dobrotnik 100 lir, ki jih hrani oglašni oddelček »Jutras«. V imenu darovance se iskreno zahvaljujemo.

u— V počastitev sp. mina blagopokojnega g. Ignaceja Banka poklanja gorensko omizje svojim potrebnim ožjim sorojakom znesek 380 lir. Prisrčna hvala!

u— Nesreča. Kronka železniških nesreč je zabeležila novo žrtve. V Zalogu je padel pod vlak 53 letni železničar Franc Mitsche iz Grada. Odtirgalo mu je obe nogi. Po-

nesrečena so nemudno pripeljali v bolnišnico, kjer pa je nekaj ur po prevozu izdihnil. S kolesa je padel in si zlomil desnico 27 letni delavec Karel Blažič iz Stične. Na krožni žagi si je porezal prste na levi 35 letni delavec Martin Lukež iz Ljubljane. Z lokomotive je padel in si poškodoval desnico 38 letni kurjač Jože Štrubelj iz Ljubljane. V levo se je vsesela 54 letna žena šolskega upravitelja v poklju Marija Pikičeva iz Ljubljane. 58 letni posestnik Franca Brance z Rakitne pa se je pri padcu potolkel na glavi.

u— Gospodinski koledar za leto 1943-XXI-XXII je pravkar izšel in se dobi v knjižarni Tiskovne zadruge, Selenburgova ulica 3.

Nekaj sprememb v voznem redu

Pretekli torek 15. t. m. so stopile v veljavo nekatere spremembe v nazadnje veljavnem voznem redu, ki je ostal glede potniškega prometa omejen v neznatnem obsegu kakor zadnji čas splošno. Kljub temu pa bi porabili to priliko, da morebitne interese seznanimo z novimi podatki o vseh vlakih, ki pridejo za potujoče občinstvo v poev.

Na progi proti Postumii in Tristu bodo odhajali osebni in deloma tudi brzi vlaki po naslednjem razporedu: ob 6.20 (osebni), ob 7.45 (brzi), ob 16.10 (brzi do Trista), ob 18.20 (osebni) in ob 20.40 (brzi).

Proti Zalogu bodo odslej vozili naslednji vlaki: ob 6.46 (osebni), ob 7.35 (brzi), ob 12.30, 18.05 in 19.05 (vsi trije osebni) in ob 23.05 (brzi).

Za zvezo proti Dolenjski bodo na razpolago naslednji potniški vlaki: ob 6.41 (proti Kočevju), ob 7.42 (do Bujarjev), ob 14.20 (proti Kočevju) in ob 17.00 (do Novega mesta).

Na Vrhniko odhaja dnevno en vlak za prevoz potnikov, in sicer ob 17.45.

V Ljubljano bodo prihajali vlaki iz smeri Postumia—Trieste: ob 7.00 (osebni), ob 7.10 (brzi), ob 12.10 (brzi iz Trista), ob 19.00 (osebni) in ob 22.55 (brzi).

Iz Zaloga bodo vozili v Ljubljano naslednji vlaki za civilne potnike: ob 7.26 (osebni), ob 7.35 (brzi), ob 14.45, 18.45, 19.45 (vsi trije osebni) in ob 20.25 (brzi).

Z Dolenjskega so zveze v Ljubljano možne ob tehle časih: ob 7.20 (iz Novega mesta), ob 9.10 (iz Kočevja), ob 15.30 (iz Kočevja) in ob 19.54 (iz Bujarjev).

Z Vrhnike bo prihajal edini potniški vlak dneva ob 7.25.

Spremembe od zadnjega voznega reda v glavnem niso pomembne, zelo premaknjen pa je popoldanski potniški vlak proti Kočevju, ki bo odslej odhajal skoraj dve uri prej in se tudi vračal sredi popoldneva, ne pa šele okrog 19. ure kakor po starem.

naše oprsje, kadar gre za celotnega, če pa samo za kosti, tedaj prni akostnjak.

14.) Nedrie = nedra; prsi = dojke. »Si je spustila lišp v nedrie.« »Lišp je ves čas ležal na njenih nedrih.« Levstik: Pearl S. Buck, »Matia.« »Z neder mu je molel ročaj naglo skritih vilic.« Župančič: Ch. Dickens, »David Copperfield.«

»Pa, dekle, kaj je dahnilo v vas? Kaj vam oči je vnelo. Kaj v nedrih vam vzbrstelo?«

Župančič: »Ej, mačice.«

»Nič manj ni bel prs tvojih sneg.« Prečeren: »Zgubljena vera.«

Iz navedenega je jasno, da »nedrie« ali »nedra« so prostor med prsi in obleko, »prsi« pa da so to, čemur zdravnik pravimo »dojke«. Drugi Levstikov stavek se moč potemtakem pravilno glasi: »Lišp je ves čas ležal na njenih prsih.« odnosno »prozično« — »na njenih dojkah.« (Prozično na videz. Spominjam se plakete na spominku Semelweisa, ki je prvi z uspehom pobijal porodni prisad: na bregu jezera sedi mlada mati z detetom v naročju, pijočim iz dojke in z ročicami tipajočim za mlekom, pred njenimi nogami se razprostira jezero, simbol porodnih nevarnosti, izza nje pa vzhaja sonce, simbol materinske sreče... Ali je še kje na svetu več pozijel) Dr. Mirko Černič.

ZAPISKI

Stoletnica pesnika J. M. de Heredia. Francoska kulturna kronika je zaznamovala minule dni stoletnico rojstva vodilnega parnasističnega pesnika, v gorah Sierre Madre pri Santiagu na Kubi rojenega Joseja Marie de Heredia. Že zgodaj se je v cerkveni šoli navdušil za grške in rimske

klasike ter si izostril tisti čut za formo, ki ga je poslej spremljal na vsej poti. Kot dvajsetletni mladenič je prispel z materjo v Pariz in se v nekaj letih tako po francoski, da je postal francoski pesnik in vzornik celega pesništkega gibanja, ki sta mu dala prvo vzpodbudo Théophile Gautier in Leconte de Lisle. Prvo zbirko stihov je nameral izdati že l. 1863, vendar je ni natisnil in poslej se je obrnil njegov razvoj v smer skrajno tankočutnega cizeliranja verzov, posebej še sonetov, ki jih je de Heredia v glavnem pisal. Šel l. 1893 je izdal zbirko sonetov »Les Trophées«, ki so vzbudili veliko pozornost kot ena redko dragocenih pesniških knjig. »Trophées« razodevajo izrazito klasičnega duha, vendar so po čustvu sodobne. Kažejo nam pesnika-globekega podživljivevalca preteklosti, sanjarja nad orumenelimi in zaprašenimi listi iz arhivov, kako obuja v okviru izredno zgoščenih in tanko izbrušenih pesniških slik podobe preteklosti. Nekaj antičnega in hkrati aristokratskega veje iz te formalno stroge in v marsičem nenadkriljivo dognane poezije. Druge knjige kakor »Les Trophées« de Heredia ni izdal. Šele dolgo po njegovi smrti (umrl je l. 1906), t. j. l. 1923, je izšla izdaja njegovih »Poésies complètes«, vendar ni mogla z zbranimi drobci iz prejšnjih in poznejših let bistveno spremeniti de Herediaove pesniškega obraza, kakor ga kaže edinstveno lepa in pomembna zbirka »Les Trophées«. Vzlic vsej draguljasti izjemnosti teh sonetov in njihovi klasičistični stilizaciji, ki je po svojem artizmu dokaj odtujena dinamični in stvarni poeziji sodobnosti, je de Herediaova poezija hranila svojo vrednost pri vseh, ki so značilni višjih, nad čas in njegove minljive podobe povzdignjenih pesniških čustev in prividov.

SPORT

Sportniki v sporu
Z naravoKdor preceňuje svoje sposobnosti, lahko
doživi bridka razočaranja

Mnogo znanih sportnikov, ki so redno dosegali najvišje uspehe in jih je tudi občinstvo poznalo kot »nepremagljive«, je včasih preveč pripisovalo samim sebi in posledica je bila, da so doživeli marsikatero hudo razočaranje.

Znanega nemškega kolesarskega prvaka Lohmanna, ki vozi in dirka za denar in ga poznajo po mnogih mestih Evrope kot najbolj zanesljivega zmagovalca, so nedavno izžvižgali v sredi Berlina. Ta svetovni prvak v svoji stroki je odpovedal dal na najvažnejši prireditvi Deutschlands-halli. In kaj je bilo prvo, kar je mislilo občinstvo? Da mož ni izgubil po pravici in je morda tekmečen na ljubo — morda celo po dogovoru — popustil v najbolj odločilnem trenutku. Sploh se je zdela naravnost neverjetno in nezaslišana, da ni bil prvi. Take in podobne govorice so prišle na uho tudi pristojnim faktorjem, ki morajo paziti na red in disciplino v sportu, in seveda niso mogli ukreniti pametnejšega kakor odrediti preiskavo. Uspeh je bil ta, da so morali Lohmanna proglasiti za nedolžnega. Zdravniki so namreč namršili čelo in morali izjaviti: najbolj slovesno, da se je Lohmann kratko in malo sprl z naravo, ki se je maščevala nad njim zaradi prevelikih zahtev. Usodno pri takih primerih je še, da prizadeži do zadnjega ne čutilo nobenega znaka, da jim narava pripravlja neljubo presenečenje. Lohmann se je zavedel krize šele takrat, ko je že slišal okrog sebe žvižganje publike. Zdalj so mu dali nekaj odmoru, da se bo med tem lahko spet sprijateljil z materjo naravo.

Podobne nauke je moral zdravnik nedavno dati tudi svetovnemu rekorderju Švedu Haeggju. Ta čudežni tekač je tekel za čas skoraj vsake tri dni, kljub temu, da ga je že enkrat podrl med tekom in je že takrat kazalo, da bo moral odnehati za dle. Pozneje se je pokazalo, da je napad izbral iz zahrbtnega prehlada; ko je minila ta nevarnost, je bil Haegg kmalu spet v stari formi. Nov dokaz, da so boleznj včasih celo zdravju v korist. Haegg je moral tedaj rad ali nerad nastopiti nekaj časa dopusta in po tem počitku je šele z novimi silami začel rušiti nove rekordne znamenke.

Narave ni mogoče goljufati, to bi moral vedeti vsak sportnik. Znano je, da so nekeč boksařji živeli v trdnem prepričanju, da si morajo za vsako ceno pridobiti čim več trdote in odpornosti. Med se živčev generacijo boksařev je nekaj takih — seveda bivših — ki so se v začetkih svoje kratke slave pripravljali za svoje nastope na najbolj neverjetne načine. O nekaterih vemo, da so si dali z gumijastimi kljavi udarjati po koljenih, ker so verjeli ne-smiselni domnevi, da se bodo tako najbolj utrdili. Toda pri tem »treningu« so jim polagoma popustili živci in kmalu potem so morali zapustiti tudi deske. Ti primeri so samo še enkrat dokazali, da je boks sport pesti in da bo največ uspehov dosegel v njem le oni, ki bo znal najbolj udarjati, z obema rokama in v vsaki drži. Ni bil zaman slavnj Hein Domgörgen, ki je še dandanes znan kot pravi mojster boksařja in skoraj akrobat v umikanju in pokrivanju, skoraj 40 let uspešen v ringu.

Veliki finski drsalec na daljave Thunberg — saj zdaj tega nedoseženega hitrega drsaleca ni več med živimi — je nekoč zatrjeval, da je vselej videl v svojih lastnih očeh, kadar je bil v nevarnosti, da bi treniral preveč. Treba se mu je bilo samo pogledati v zrcalo in že je natančno vedel, da od narave ne sme zahtevati ničesar več, temveč počakati.

Na zadnji olimpijadi v Berlinu je postal eden glavnih junakov tudi žrtev pretrganosti. To je bil Argentinec Zabala, ki je prišel kot velik favorit za zmagovalca v maratonski progi pred pričetkom prireditve v nemško prestolnico in je v teku svojih priprav pretekel vse mogoče daljave v rekordnih časih. Menil je pač, da bo po tem zagriznem edinstvenem treningu z lahkoto pustil za seboj vse še tako močne nasprotnike. Ko je napočil ugodni dan in so tekači odšli na maratonsko progo, je mali Argentinec kmalu izgubil v množici. In ko je stotisoč gledalcev vzklíkalo neznanemu Japoncu Sonu kot zmagovalcu v najtežji olimpijski konkurenci, je Zabala ležal nekje ob progi, telesno izčrpan in duševno potrjen in strašno sprt z naravo, ki ga je neusmiljeno udarila v morda najpomembnejšem trenutku njegovega življenja.

Čisto na kratko

Prihodno nedeljo bodo nemški hokejisti na ledu otvorili sezono, in sicer z med-

narodno tekmo s Slovaško v Bratislavi. Nemška hokejska reprezentanca bo nastopila do pot stočje v mednarodni areni v približno 15 letih — v znani sestavi s slavnim branilec Jaenckejem. Ta igralec je skoraj nenadomestljiv v vsaki hokejski ekipi Nemčije in je dosedaj odigral nič manj kakor 81 meddržavnih tekem zanj. Ko smo moža gledali pred 6 leti v Garmischu, že ni bil več videti v najmlajših letih, iz česar lahko sklepamo, da se talenti tudi v tej borbeni igri na ledu držijo lahko tudi preko običajnih let, v katerih so sportniki običajno na višku svojih sposobnosti.

Bolgarsko železniško ministrstvo je dovolilo mestni občini v Skoplju 2.5 milijona levov posojila, da bo s tem denarjem zgradila velik in najmodernejši opremljen stadion za vse sportne klube v tem novem bolgarskem sportnem središču. Ista ustanova je že pred tem dovolila večje denarne zneske za graditev sportnih naprav po ostalih bolgarskih mestih.

V borbah na Kavkazu je pred kratkim padev novinar Hans Hirth iz Münchena. Mož, ki je bil star šele 35 let, se je razen v uradništvu »Münchener Neueste Nachrichten« uspešno ukvarjal tudi kot sportni soodpornik raznih sportnih listov, zelo znan pa je bil tudi kot sportni predavatelj in radijski poročevalec.

Z Gorenjskega

V Medvodah je bilo prirejeno miklavževanje Nemške delavske fronte v prostorih Delavskega doma. Pred Miklavževim prihodom je skupina solarjev iz Pirni predvajala kratko igrico, ki jo je spremljal domači šramel. Nato je bilo obdarovanih 240 otrok. Prispevale so medvodske tovarne.

V Dvoru nad Kranjem so priredili zbirko sadja in zelenjave za vojaške bolnice in za socialno skrbstvo. Nabrali so 1500 kg jabolk, 170 kg krompirja, 20 kg fižola in 40 ženskih tobačnih karkazov. Nadalje so nabrali 700 kg repe in 150 kg zelja ter so vse to prepeljali na okrožno upravo v Kranju. Mladinska skupina je razen tega nabirala darove za miklavževanje. Obdarovali so bilo 73 otrok s sladkarijami. Še posebej pa 30 otrok, ki redno obiskujejo otroško skupino. Ti so dobili razne igrače, ki jih je otroška skupina sama napravila.

V Šmartnem pod Šmarno goro je šolski rektor Binder sklical krajevno zborovanje, na katerem je opisoval smernice Volksbunda. Stranka ima zdaj nove prostore v Gradovem hotelu v Tacnu. Čisto novi urad za matere in otroke pa ima uradne ure v Travnici hiši v Tacnu, kjer je doslej uradovala uprava stranke.

V Zabnici se je krajeva organizacija stranke preselila v nove prostore v občinski hiši. Okrožni prosvetar Lilling je ob tej priliki predaval o narodno socialistični revoluciji. Priredena je bila tudi zbirka suhega sadja, ki so ga nabrali 196 kg za ranjence.

O novem šolskem postopku v Korčani. Beli poroča gorenjski tehnik: Nova šola se naslanja na staro šolsko postopje. Moderna je zgrajena in opremljena. Takoj pri vhodu pridemo v prostorno vežo, levo iz veže pa v veliko dverano, ki lahko sprejme 300 oseb. V dvorani sta oder in galerija. Šolske sobe so v treh nadstropjih in imajo predprostor z omarami za odlaganje obleke in lepe šolske razrede z novo opremo. Vse sobe imajo velika okna z dnevno svetlobo proti jugozapadu. Centralna kurjava greva vse prostore, dočim čaka v kletnih prostorih moderna urejena kuhinja še bo dočela uporabo. Šolo obkrožuje okrog 40 otrok iz okolice in delavskih otrok z Javornika.

Božični odmor v obratih. Državni gospodarski minister je odredil, da traja letošnji božični odmor od 23. novembra 1942, kjer je med drugim določeno, da se izpadli delavniki in izpadek proizvodnje ob božičnih praznikih po močnosti nadoknadijo z delom v ostalih dneh.

Iz Spodnje Štajerske

Veliko zborovanje uradništva je bilo sklicano v nedeljo v Götzovi dvorani v Mariboru. Bilo je prva velika manifestacija spodnjestajerskega uradništva. Po glasbenem uvodu je izpregovoril vodja urada za uradnike, nato pa je zvezni vodja Heimabunda Franc Steindl obširno razpravljal o upravnih in političnih vprašanjih na Spodnjem Štajerskem.

Novi grobovi. V visoki starosti 87 let je v Mariboru umrl železniški načelnik Richard Dominik. Nadalje sta v Mariboru umrli 82letna hišna posestnica Marija Lohberjeva in 49letna soproga mizarja Antonija Šiškova. — V Jazbinah pri St. Jurju je umrl Ivan Iskrač, v St. Jurju pa 73letni Herman Künzl in 62letni Ivan Obrez. — V Braslovcah je umrl v starosti 79 let preužitkar Jakob Praprotnik.

Poroke. V St. Jurju sta sklenila zakonsko zvezo Ivan Volušek in Marija Kolarjeva, oba iz Sv. Uršule. V Braslovcah sta se poročila posestnikov sin Friderik Šmigel in posestnikova hči Pavla Fundova, dalje vrtnar Franc Korošec in mizarjeva hčerka Zofija Kolškova iz Letuša ter posestnikov sin Leopold Kok iz Topole in kuharica Marija Plesnikova s Polzele.

Tovariši večer so priredili v soboto večer borci iz prve svetovne vojne ranjenim vojakom, ki so na zdravljenju v Mariboru. V Grajski kleti so se zbrali stari in mladi z mnogimi odklonjavci na prsih, zastopniki oblastev, Heimabunda in vojske, navzočen pa je bil tudi okrožni vodja Mihael Strobl. Na prireditvi so nastopili člani mariborskega gledališča s pevskimi točkami.

Najmlajši spodnjestajerski vojak je Jožef Cerne iz Trbovelj, ki je nedavno pisal z vzhodne fronte in v svojem pismu pozval k borbi vse sposobne tovariše, naj sledijo njegovemu vzgledu in naj prej ne odnehajo, dokler ne bo stiri zadnji boljševiški odpor. Jožef Cerne se je z dovoljenjem svojih staršev prijavil kot prostovoljec SS odredkov in se kot najmlajši Stajerec bori na Kavkazu. Mariborski dnevnik pripominja, da je mlademu fantu bil za vzgled že njegov oče, ki se je v prvi svetovni vojni odlikoval s svojo hrabrostjo in potem vršil odgovorno službo pri orožništvu.

Električni tok ga je ubil. Iz Velenja poročajo o smrtni nesreči nekega delavca, ki je padel z 28 metrov visokega stolpa visoke negetosti. Bil je na mestu mrtev. Domnevajo, da je po nesreči prišel v stik z električnim tokom.

Nesreče. Pri podiranju drevja se je ponesrečil 52-letni posestnik Jožef Plemenitaš iz okolice Rogaske Slatine. Padajoče drevo ga je pokopalo in je obležal z zlomljeno hrbtenico. 27letna Marija Kolarjeva iz Maribora je spodrsnila v kuhinji, zaleza z desnico v steklena vrata in se hudo porazila po dlani. V mariborsko bolnišnico so sprejeli 67letnega nameščena Alojzja Kaloha iz Studencev, ki mu je nenadno postalo slabo in se je pri padcu poškodoval na glavi. — V celjsko bolnišnico so pripeljali nekega motorista in kolesarja, ki sta oba težko ranjena. Na cesti sta trčila drug v drugega. Nesreče je bil kriv kolesar, ker je vozil na napačni strani ceste.

Konzerviranje sadja
in sočivja v Rumuniji

V gorskih krajih Rumunije je bilo lani zgrajenih 12 tvornic marmelade in živiliških konzerv, ki so izdelale 140 vagonov marmelade. Letos so izdelale rumunske tovarne 260 vagonov marmelade. Do leta 1945. bodo izdelale rumunske tovarne po določenem načrtu 300 vagonov marmelade, kompota, sočivnih konzerv itd. Od leta 1939. do letos je potrošila Rumunija 200 milijonov lej za predelavo in konzerviranje sadja in sočivja. Do leta 1945. bo porabila v ta namen še 800 milijonov lej.

Radio Ljubljana

SREDA, 16. 12. 1942-XXI

7.30: Slovenska glasba. 8.00: Napoved časa — poročila v italijanski. 12.20: Plošče. 12.30: Poročila v slovenski. 12.45: Polke in mazurke. 13.00: Napoved časa — poročila v italijanski. 13.15: Poročilo Vrhovnega Poveljstva Oboroženih Sil v slovenski. 13.20: Pisano glasbo vodi dirigent Segurini. 14.00: Poročila v italijanski. 14.15: Operna glasba. 14.30: Koncert Klasičnega tria. 15.00: Poročila v slovenski. 17.00: Napoved časa — poročila v italijanski. 17.10: Pet minut gospoda X. 17.15: Na harmoniko igra Avgust Stanko. 17.35: Koncert violiniste Wande De Sena. 19.00: »Glasbina italijanska« — poučuje prof. dr. Stanko Leben. 19.30: Poročila v slovenski. 19.45: Pisano glasbo. 20.00: Napoved časa — poročila v italijanski. 20.20: Komentar dnevnih dogodkov v slovenski. 20.45: Radio za družino. 21.30: Predavanje v slovenski. 21.40: Zbrane pesmi vodi dirigent Zeme. 22.00: Plošče. 22.30: Znamo vaučiki. 22.45: Poročila v italijanski.

Dotrpel je naš ljubljenski soprog,
dobri oče, sin in brat, gospod

Sattler Alojzij

uslužbenec S. K. »Hilirje«

Pogreb se bo vršil v sredo, dne
16. decembra ob 15.3. uri popoldne
za — kapele sv. Kristofa — na pokopališču k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 14. decembra 1942.

ZALUJOCA ZENA, HČERKI
in ostalo sorodstvo

Orjaški komet se bliža
zemlji

Njegov rep je dolg 13,000.000 km — Od zemlje je
oddaljen še 56,000.000 km

Kometi spadajo še vedno med zanimive nebesne pojave. Za nje se ne zanimajo samo lajki, temveč tudi učenjaki. Zvezdoslovci so komete sicer že proučili in dognali, od kod izvirajo, vendar pa o njih še nimajo vseh potrebnih podatkov. Zato je razumljivo zanimanje za vsak nov komet, ki ga odkrijejo zvezdoslovci na nebu. Zdalj se približuje naši zemlji nov orjaški komet, ki so ga najprej opazili v Santiagu de Chile. Gre za izredno velik komet, kakršni se pojavijo na nebu le redko.

Novi komet je prvi opazil Nunos Ferradon. Ugotovil je, da meri njegov rep 136 milijonov km. Najdaljši doslej opazovani rep komete je meril 250 km. Komet, ki se zdaj približuje naši zemlji, je torej po svojem repu res pravi orjak. Drugi kometi so mnogo manjši. Ta orjak je oddaljen od naše zemlje še 56 milijonov km, torej manj kakor tretjino razdalje sonca od zemlje. Zdalj ga že lahko vidimo s prostim očesom. Najbolj se bo približal zemlji v februarju prihodnjega leta.

Zvezdoslovci so točno dognali, da gre pri kometih za dele materije, blodeče po vsejirju. Komete opazimo samo tedaj, če se vključijo njihove poti začasno, ne pa trajno v naš solnični sistem. Na nebu se je

pojavo že več sto kometov, največ pa v zadnjih 150 letih. Nekateri se redno vračajo, drugi se pa prikažejo in zopet za vedno izginejo. To je odvisno od oblike njihove poti, ki je lahko elipsa, parabola ali v redkejših primerih hiperbola.

Kako nastane kometov rep si zvezdoslovci dolgo niso bili na jasnem. Zdalj znanost domneva, da so v repu delci jedra. Jedro naj bi se pod vplivom sonca in drugih nebesnih teles razkrajalo in tako nastane po mnenju zvezdoslovcev časoma rep. Svetlikanje repa spravljajo učenjaki v zvezo z elektriko. Toda okrog kometov se krije še mnogo zagonetk. Tako pri periodičnih kometih recimo pri znanem Halleyevem kometu niso mogli ugotoviti, da se rep in jedro ali vsaj eden izmed obeh časoma skrči. Iz tega bi se dalo sklepati, da se kometi na svojih potih vedno znova izpopolnjujejo.

Novi komet, ki so vanj uprti daljnogledi vseh zvezdarn, bo morda pripomogel zvezdoslovcem odkriti nove tajne o teh čudnih nebesnih popotnikih. Ne govori se pa nič o tem, da bi bila naša zemlja v nevarnosti, kakor se je govorilo v zvezi s Halleyevim kometom.

Ševčenkovi zavod
v Lvovu

Z odlokom generalnega guvernerja z dne 24. 9. 1942. je bil ustanovljen v Lvovu Ševčenkovi zavod za pospeševanje in oblikovanje raziskovanja na polju ukrajinske vede. Njegovo delovanje bo obsegalo proučevanje ukrajinskega življenja in prostora v sedanjosti in preteklosti, pospeševanje ukrajinske znanosti in vseh v poštev prihajajočih poljih proučevanje stikov med nemškimi in ukrajinskimi narodom ter objavljanje in razširjanje uspehov proučevanja.

Novi Ševčenkovi zavod bo nekakšno nadaljevanje bivšega ševčenkovega društva, ustanovljenega leta 1873 v Lvovu in delajočega do leta 1939. Člani tega društva so bili pokrajinski politiki, učenjaki in profesorji Ivvoske univerze. Društvo je uspešno delovalo do prve svetovne vojne. Z ustanovitvijo samostojne poljske države je pa izgubilo svoj pomen in končno je leta 1939. sploh prenehalo delovati. Z obnovo ukrajin-

skega znanstvenega zavoda se obnove tudi raziskovanja o stikih med nemškimi in ukrajinskimi narodom, ki so bili že pred letom 1939. v središču znanstvenega dela. Na razpolago je že več znanstvenih dognanj o nemškem vplivu v Ukrajini. Tu sem spadajo tudi prispevki, ki se pečajo z Goethejem in njegovim vplivom na ukrajinsko literaturo in ki so kronani z življenjskim delom ter ukrajinskimi prevodom Götterjevih del.

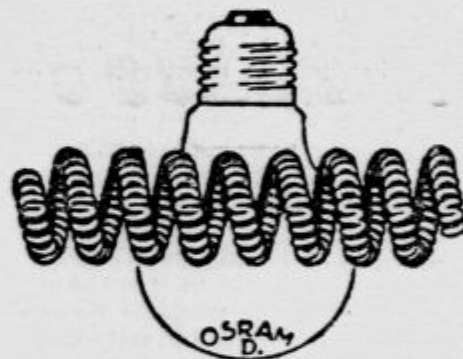
V okviru kulturnega prizadevanja v Ukrajini sta bili na novo urejeni knjižnici v Cerkasih in sicer s podporo nemške civilne uprave. Gre za mestno knjižnico, obsegajočo 13.000 zvezkov in knjižnico peja-goskega inštituta, obsegajočo 150.000 zvezkov, ter končno za tri strokovne knjižnice.

PRIMERJAVA

Zena: — Čuj, dragi, kupi mi želvo ali ježa.

Mož: — Čemu ti pa bo?

— Čemu mi bo? Rada bi tudi jaz imela nekaj. Ti imaš trakujo, jaz pa razen tebe nimam nikogar.

O čudežu
Osram žarnice

Del prodigio della Lampada Osram

L'economia di funzionamento di una lampada elettrica dipende dal modo con cui essa utilizza la corrente che consuma.
Le lampade OSRAM-D col filamento a doppia spirale trasformano nel modo più economico la corrente in luce.
Per ciò si ottiene con le
LAMPAD E OSRAM-D molta luce e poco consumo

Ekonomičnost žarnice je odvisna od načina, kako žarnica pretvarja porabljeni tok.

Žarnice OSRAM-D z dvojno vijajnico spreminjajo tok v svetlobo na najbolj ekonomičen način.

Zato dosežemo z

OSRAM-D ŽARNICO
mnogo svetlobe in majhno porabo

G 5

P. G. Wodehouse

49

PODJETNI SAM

Humorističen roman

Hashu ta brezbrzičnost ni bila všeč.

»Da, da,« je vzklíknil s svojim otočnim glasom. »Zdalj vam mora biti prva skrb, da si jih umažete in dobite mrtvični krč. Nekeč sem imel strica, ki se je ranil z umazanim nožem; čez tri dni smo že kupovali žalno obleko.«

»Oh!« je s sigajočim glasom vzklíknila Kay.

»Niti ne čez tri: čez dva in pol,« je Hash turobno nadaljeval. »Umril je že proti večeru.«

»Precej skočim po umivalnik in gobo,« je razburjeno rekla Kay.

»Predobri ste,« se je Sam raznežil. »O, ženske!« je pomislil sam pri sebi. »V srečnih urah ste nezanesljive, trdosrčne in vetrnjaške, kadar pa nastopi trenutek žalosti in gorja, se prelevite v angela varuha!«

»Nikar se ne vnemirjajte, gospodična,« je ta mah rekel Hash. »Bolj preprosto je, da gre Sam z menoj v hišo in nastavi roko pod vodovodno pipo.«

»Nemara res,« je Kay pritrdila.

Sam je pogledal bistroumnega uslužbenca z enakim pritajenim sovraštvom, kakor ga je gledala posadka na »Aramint«, kadar ji je bil prisodil jed. »Zdi se mi, da nimate danes nič posla, prijatelj Hash?« ga je vprašal z ledenim glasom.

»Kaj pravite?«

»Zdi se mi, da si delate življenje prelahko. Zakaj se ne lotite kakega opravila? Če mislite, da ste poklicani igrati cvetlico na trati, se pogledje v zrcalo in mi povejte svoje mnenje.«

Hash, zadet v živo, se je vzravnal.

»Prišel sem le, da bi vam pomagal in vas hrabil,« je suho odvrnil. »Zdalj, ko je nevarnost minila, me seveda ne potrebujete...«

»Prav nič več,« je Sam rade volje pritrdil.

»Če je tako, pa grem!« je rekel Hash, kakor bi hotel namigniti, da ima njegova potrpežljivost meje.

»Mislim, da veste pot,« je Sam odgovoril.

Ko je Hash vendar že odšel, se je obrnil h Kayi.

»Hash je osel,« je rekel z glasom popolne iskrenosti. »Kakopak, pod vodovodno pipo! Moje uboge roke potrebujejo vse drugačne nege.«

»Oh da, tudi meni se zdi,« je odgovorilo dekle.

»In jaz se brezpogojno strinjam z vami.«

»Torej greva v hišo, kaj ne?«

»Brez najmanjšega odlaganja,« je mladi človek pritrdil.

Prešlo je deset minut.

»Evo,« je rekla Kay in zadržila obvezo. »Mislim, da je stvar kolikor toliko v redu.«

Najnežnejša prizadevanja najbolj spretnega kirurga ne bi bila mogla izvabiti našemu ranjencu bolj kipečih izrazov navdušenja.

Sam se je z vznesenim občudovanjem ozrl na svoje obvezane roke.

»Ste že kdaj prej delali take reči?« je vprašal.

»Nikoli ne,« je odgovorilo dekle.

»Niti otroka še niste zdravili?«

»Niti otroka ne.«

»Torej imate poseben dar!« je prepričevalno vzklíknil Sam. »Poseben dar. Tu gre za nenavaden primer prirojenega čuta. Kdo ve, morda ste mi rešili življenje. Oh da! Spomnite se, kaj je pravil Hash o mrtvičnem krču.«

»Saj ste dejali, da je osel,« ga je Kay opomnila.

»V splošnem ni o tem nikakega dvoma,« je Sam odvrnil. »Toda v nekaterih ozirih se mu ne manjka zdrave pameti.«

»Ali ne bo že strašno pozno za pisarno?« ga je vprašala Kay.

»Pozno za kaj?« je v skrb vprašal Sam. »Oh, da! Prav imate. Mislim, da moram neutegoma iti. A najprej bom še zajtrkoval.«

»Potem pa pojdite brez odlaganja. Stric bo že mislil, da se vam je pripetilo sam Bog si ga vedi kaj.«

»Da, da, že grem,« je rekel Sam, čeprav ni bilo videti, da bi se premikal. »Kak prelesten mož je vaš stric.«

»Da?... Torej do svidenja.«

»Mislim, da zlepa ne poznam človeka, ki bi ga bolj spoštoval.«

»Zadovoljen bo, da vam je tako po godu.«

»Tako ljubezniv je...«

»Da, da.«

»Tako potrpežljiv z menoj.«

»Menda je časih kar treba biti.«

»Prav tiste vrste mož, ki je človek srečen, da sme delati z njimi.«

»Če se podvzimate, boste v kratkem deležni vse sreče, ki si jo morete želeli.«

»Da, da, čas je, da grem,« je Sam končal in stopil